

Dosarul nr. 2rac-318/21
2-19097766-01-2rac-22122021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I. Țonov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai)

DECIZIE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Technopower”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Technopower” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” cu privire la declararea rezoluțiunii contractelor de antrepriză, încasarea sumelor și a penalităților de întârziere și la cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Technopower” cu privire la încasarea sumelor,

împotriva deciziei din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Technopower”, a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R”, au fost casate hotărârea din 17 decembrie 2020 și hotărârea suplimentară din 21 decembrie 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea inițială a fost respinsă, iar acțiunea reconvențională a fost admisă,

constată:

La data de 14 mai 2019, SRL „Technopower” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Arama R” privind declararea rezoluțiunii contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și a contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, repunerea părților în situația anterioară, încasarea sumelor și a penalităților de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 06 aprilie 2018 în calitate de client, a încheiat cu SRL „Arama R”, în calitate de antreprenor, contractul de antrepriză nr. 621, în baza căruia ultimul s-a obligat să confecționeze mobilă conform specificațiilor anexate la contract.

A menționat că potrivit pct. III.1 din contractul de antrepriză nr. 621, suma pentru confecționarea mobilei va constitui 19500 de euro, care urma să fie achitată în trei tranșe: prima tranșă, numită avans, în valoarea de 13 650 de euro, constituind 70% din suma contractului, a doua tranșă în valoare de 1950 de euro, constituind 10% din suma contractului și a treia tranșă în valoare de 3900 euro, constituind 20 % din suma contractului. Conform pct. III.3 din contract, plata va fi achitată în lei moldovenești, în conformitate cu rata Băncii Naționale a Moldovei la data achitării.

A susținut că potrivit pct. IV.1 din contract, termenul de confecționare a mobilei constituie 45 de zile lucrătoare din data achitării avansului în valoare de 70% stabilit în pct. III.1 din contract.

SRL „Technopower” a afirmat că, întru respectarea obligațiilor contractuale, la 06 aprilie 2018 a achitat avansul în mărime de 70% din prețul integral al contractului, ceea ce a constituit suma de 13650 de euro, echivalentul în lei fiind 274941 de lei, conform ordinului de plată nr. 43. Suplimentar, conform ordinului de plată nr. 141, a achitat suma de 1950 de euro, ce a constituit 10% din prețul contractului, echivalentul a 38128 de lei, chiar dacă din partea SRL „Arama R” a existat o executare necorespunzătoare a obligației, echivalentă în opinia sa cu neexecutarea totală a obligațiilor corelative, fapt atestat prin raportul de expertiză nr. 0412832 din 22 octombrie 2018.

A notat că la 25 aprilie 2018, a încheiat cu SRL „Arama R” contractul de antrepriză nr. 714, în baza căruia antreprenorul s-a obligat să confecționeze mobilă clientului conform specificațiilor anexate la contract.

Potrivit pct. III.1 din contractul de antrepriză nr. 714, părțile semnatare au stabilit că suma pentru confecționarea mobilei va constitui 13350 de euro, care urma să fie achitată în trei tranșe: prima tranșă, numită avans, în valoare de 9345 de euro, constituind 70% din suma contractului, a doua tranșă în valoare de 1335 de euro, constituind 10% din suma contractului și a treia tranșă în valoare de 2670 de euro - 20% din suma contractului, iar, conform pct. III.3, plata va fi achitată în lei moldovenești, în conformitate cu rata Băncii Naționale a Moldovei la data achitării.

A specificat că potrivit pct. IV.1 din contractul enunțat, termenul de confecționare a mobilei constituia 45 de zile lucrătoare din data achitării avansului în valoare de 70% stabilit în pct. III.1 din contract.

Reclamanta a comunicat că, întru respectarea obligațiilor contractuale, la 24 aprilie 2018 a achitat avansul în mărime de 70% din prețul integral al contractului, ceea ce a constituit suma de 9345 de euro, echivalentul în lei fiind 188411,85 de lei, conform ordinului de plată nr. 49. Suplimentar, conform ordinului de plată nr. 109, a achitat și suma de 1335 de euro, echivalentul a 36866 de lei, calificându-se ca tranșa de 10% din prețul contractului și o parte anticipată din ultima tranșă de 20%.

A declarat că, ținând cont de eroarea strecurată în destinația plății, a expediat în adresa pârâtului două scrisori de concretizare a destinației plății.

A invocat că, contrar obligațiilor stipulate în contracte, precum și cele care rezultă din lege, pârâta nu și-a executat obligațiile corelative.

Reclamanta a declarat că, întru soluționarea amiabilă a litigiului, respectând procedura prealabilă indicată în pct. VIII.2 din contractul de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și contractul de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, a apelat la mediatorul Angela Maxim. Urmare a demarării procedurii de mediere, la 27 noiembrie 2018, între SRL „Technopower” și SRL „Arama R” a fost încheiată o tranzacție, prin care ultima s-a obligat ca până la 04 decembrie 2018, în baza contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018, să remedieze viciile constatate în actul de predare-primire și în raportul de expertiză, iar în baza contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 să livreze și să instaleze mobila.

A specificat că în baza pct. 6.1 din tranzacție, părțile au convenit că în cazul în care pârâta nu execută sau execută necorespunzător obligațiile stabilite în contract și tranzacție, reclamanta va declara rezoluțiunea contractelor. Însă, contrar obligațiilor derivate din tranzacție și contractele de antrepriză, pârâta nu și-a executat obligațiile, astfel încât până la 04 decembrie 2018, în baza contractului de antrepriză nr. 621, nu au fost remediate viciile stabilite în raportul de expertiză și actul de predare-primire semnat de părți, iar în baza contractului de antrepriză nr. 714 pârâta a livrat doar o parte din mobilier, însoțit de un set de vicii, din cauza cărora utilizarea obișnuită a bunurilor nu poate fi realizată.

SRL „Technopower” a menționat că, despre acest fapt a înștiințat pârâta prin scrisoarea din 06 decembrie 2018, acordându-i un termen rezonabil de 5 zile pentru remedierea viciilor, însă, ultima nu a reacționat la această somație.

A susținut că la aceeași dată, în adresa pârâtei a fost expediată și o notificare, prin care a solicitat delegarea, pentru 12 decembrie 2018, ora 09.00, a unui reprezentant al companiei pentru a veni la locul unde marfa urma să fie instalată, în scopul constatării tuturor neconformităților și, după caz, a semnării actului de predare-primire, însă, la data și ora indicată nu s-a prezentat niciun reprezentant al companiei „Arama R” SRL.

În acest sens, reclamanta a afirmat că la 14 decembrie 2018, deoarece nu mai poate conta în viitor pe o executare corespunzătoare a obligațiilor stabilite în contracte, precum și că pârâta a refuzat remedierea viciilor, a expediat în adresa acesteia declarația de rezoluțiune a contractelor, prin care a solicitat repunerea părților în situația anterioară încheierii contractelor, cu restituirea mijloacelor financiare transferate și achitarea penalităților de întârziere.

A mai invocat că la 06 aprilie 2018, în baza contractului de antrepriză nr. 621, a achitat avansul în mărime de 70%, respectiv, din 07 aprilie 2018 a început să curgă termenul de 45 de zile de confecționare a mobilei, termenul limită fiind 08 iunie 2018, iar, în ce privește contractul de antrepriză nr. 714, a achitat avansul la 24 aprilie 2018, respectiv, termenul de 45 de zile a început să curgă la 25 aprilie 2018, expirând la 26 iunie 2018. Prin tranzacție, pârâta urma să-și execute obligațiile la 04 decembrie 2018.

Astfel, SRL „Technopower” consideră că la scadență, antreprenorul nu și-a executat obligațiile corelative față de client, așa încât, acesta urmează să achite penalitățile indicate în pct. III.6 din contracte, potrivit căruia antreprenorul se obligă să achite o penalitate în valoare de 0,2% din suma avansului, pentru fiecare zi de întârziere, dar nu mai mult de 10% din valoarea avansului.

A explicat că, în privința contractului de antrepriză nr. 621, de la 08 iunie 2018 și până la 05 septembrie 2018 au expirat 64 de zile lucrătoare, iar antreprenorul nu a notificat în niciun fel clientul despre realizarea lucrărilor, prin urmare, penalitatea de întârziere ar constitui suma de 1747,20 de euro, calculată după formula $13650 \text{ de euro} \times 0,2\% \times 64 \text{ de zile}$. Iar, în ce privește contractul de antrepriză nr. 714, de la 26 iunie 2018 și până la 14 decembrie 2018 au expirat 124 de zile lucrătoare, prin urmare, penalitatea ar constitui suma de 2317 de euro, calculată după formula $9345 \text{ de euro} \times 0,2\% \times 124 \text{ de zile}$. Totuși, reieșind din faptul că, potrivit prevederilor contractuale, penalitatea nu poate depăși 10% din suma avansului, consideră că pârâtul urmează să achite penalități în mărime de 1365 de euro în baza contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și penalității în mărime de 934,50 de euro în baza contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018.

Cu referire la solicitarea de rezoluțiune a contractelor de antrepriză, reclamanta a menționat că, în corespundere cu prevederile art. 735 alin. (2) din Codul civil, din partea pârâtei există o neexecutare a obligațiilor contractuale și un comportament însoțit de culpă gravă, or, ultima, prin acțiunile sale, manifestate prin indiferență, periclitează drepturile și interesele legitime ale reclamantei, astfel încât nu poate să beneficieze de bunurile ce fac obiectul contractelor în litigiu, din motiv că SRL „Arama R” nu dorește să execute corespunzător obligațiile sale.

A declarat că din cauza viciilor, nu poate utiliza nici locul unde mobila urma să fie instalată, or, marfa respectivă reprezintă un element indispensabil care contribuie la folosirea normală a locului instalării. Anumite părți din marfă au fost aruncate pe tot perimetrul spațiului, acestea rămânând în această poziție datorită faptului că nu dispune de cunoștință în domeniul montării mobilei.

SRL „Technopower” a solicitat declararea rezoluțiunii contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și a contractului nr. 714 din 25 aprilie 2018, cu repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, încasarea de la pârât a mijloacelor financiare achitate de către SRL „Technopower” în baza contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și anume, avansul în valoare de 70% din suma contractului în mărime de 13650 de euro, echivalentul a 274941 de lei și a tranșei a doua din contract în valoare de 10% din suma contractului în mărime de 1950 de euro, echivalentul a 38128 de lei, a mijloacelor financiare achitate în baza contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și anume, avansul în valoare de 70% din suma contractului în mărime de 9345 de euro, echivalentul a 188411,85 de lei și a sumei de 1335 de euro, echivalentul a 36866 de lei, calificată ca tranșa a doua de 10% și o parte din tranșa a treia de 20%, încasarea de la pârât a penalităților de întârziere în sumă de 1365 de euro, echivalentul a 26791,26 de lei în baza contractului de antrepriză nr. 621 din

06 aprilie 2018 și a penalităților în sumă de 973,50 de euro, echivalentul a 17144,45 de lei în baza contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și încasarea de la pârâtă a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 4320 de lei, a taxei achitate la etapa de mediere a litigiului în sumă de 980 de lei, a taxei de stat achitate la depunerea cererii de chemare în judecată și a cheltuielilor de asistență juridică.

La data de 21 iulie 2019 SRL „Arama R” a înaintat acțiune reconvențională împotriva SRL „Technopower” cu privire la încasarea sumelor.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că potrivit condițiilor ce rezultă din contractele de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr. 714 din 25 aprilie 2018, între părți urmau a fi executate obligații corelative și anume, SRL „Arama R” urma să fabrice și să instaleze mobila, iar, SRL „Technopower” urma să efectueze achitări în conformitate cu pct. III.1 al contractului, în trei tranșe, după cum urmează: avansul în mărime de 70% achitat la momentul semnării contractelor, a doua tranșă în mărime de 10% achitată după înștiințarea clientului despre finisarea fabricării mărfii și a treia tranșă în mărime de 20% achitată în termen de 3 zile din momentul instalării mobilei.

SRL „Arama R” a menționat că, clientul SRL „Technopower” SRL a efectuat următoarele achitări în baza contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018: avans în mărime de 274941 de lei (echivalentul a 13650 de euro – 70% din prețul contractului) la 06 aprilie 2018, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 43, a doua tranșă în mărime de 36866 de lei (echivalentul a 1950 de euro – 10% din prețul contractului) la 13 august 2018, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 109, deși mobila a început să fie instalată deja în luna iunie a anului 2018 și a treia tranșă parțial, în mărime de 38128 de lei (echivalentul a 1950 de euro), la 11 octombrie 2018, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 141.

A susținut că, în ce privește contractul nr. 714 din 25 aprilie 2018, SRL „Technopower” a efectuat o singură achitare: avansul în mărime de 188411 de lei (echivalentul a 9345 de euro – 70% din prețul contractului), la 21 aprilie 2018, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 49. Alte achitări nu au fost efectuate, cu toate că mobila a început să fie instalată în luna iulie a anului 2018.

A afirmat că potrivit acestor plăți, indiscutabil are loc neexecutarea obligației contractuale de achitare a prețului din partea SRL „Technopower”, deoarece, neexecutând obligația de achitare a tranșelor nr. 2 și nr. 3, clientul nu poate pretinde executarea consecutivă a obligațiilor contractuale ale antreprenorului.

SRL „Arama R” consideră că, nu poate fi vorba despre o executare tardivă a obligațiilor contractuale ale antreprenorului nici până în prezent, de vreme ce a confecționat mobila integral, a livrat-o clientului, a instalat-o și a remediat toate neconcordanțele. În acest sens, a făcut referire la prevederile pct. V.I din contract, potrivit cărora antreprenorul se obligă să predea produsele/lucrările în termenul prevăzut la cap. IV, după îndeplinirea totală a obligațiilor de plată din partea clientului conform pct. III.1 al prezentului contract, respectând prevederile schiței proiectului (anexa nr. 2), parte integrantă a prezentului contract.

A explicat că, în pofida faptului că SRL „Technopower” nu și-a îndeplinit

obligățiile corelative din contract, și-a îndeplinit obligațiile contractuale în avans, executând în totalitate lucrarea, inclusiv obligațiile postcontractuale de remediere a tuturor neconcordanțelor mobilierului livrat, indicate în tranzacția de mediere semnată de părți.

În privința contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018, SRL „Arama R” a susținut că a fabricat și a instalat în totalitate mobilă în sumă de 19500 de euro, iar în privința contractului nr. 714 din 25 aprilie 2018 - în sumă de 13350 de euro.

A declarat că SRL „Technopower” a recepționat lucrarea, însă, nu a achitat marfa integral. Contrar prevederilor contractuale și legale, actele de predare-primire și facturile expediate în adresa SRL „Technopower”, deși au fost recepționate, nu au fost semnate.

SRL „Arama R” a precizat că, urmare a încheierii tranzacției la 27 noiembrie 2018, în baza contractului de mediere nr. 98 din 06 noiembrie 2018, până la data limită de 04 decembrie 2018, și-a executat obligațiile stipulate în tranzacție, fapt despre care a informat clientul SRL „Technopower”. Însă, pe tot parcursul raporturilor contractuale, SRL „Technopower” a refuzat selectiv să recepționeze o parte din corespondența expediată la adresa juridică indicată în contract.

A invocat că SRL „Technopower” nu și-a onorat obligația de a achita ultimele tranșe din prețul contractelor, transferând pentru contractul nr. 621 din 06 aprilie 2018 suma totală de 349935 de lei, echivalentul a 17550 de euro, înregistrând astfel, o restanță în mărime de 1950 de euro, iar pentru contractul nr. 714 din 25 aprilie 2018 a transferat doar suma de 188411,85 de lei, echivalentul a 9350 de euro, înregistrând, o restanță în mărime de 4000 de euro. Prin urmare, până în prezent, SRL „Technopower” înregistrează o datorie față de SRL „Arama R” în mărime totală de 5950 de euro.

A mai invocat că, conform prevederilor contractuale, la 23 iulie 2018 clientul a fost înștiințat despre fabricarea mobilei, care deja se instalase parțial la client. Înștiințarea a fost efectuată telefonic. Urmare, SRL „Technopower” a efectuat plata tranșei a doua.

SRL „Arama R” a remarcat că la 04 decembrie 2018 mobila, ce reprezintă obiectul ambelor contracte, era în totalitate instalată conform prevederilor contractuale, cu unele cerințe de modificare invocate de către client și cu remediile tuturor neconcordanțelor mobilierului livrat indicate în actul de expertiză conform acordului de mediere. Chiar și atunci, clientul a refuzat să achite restanța contractuală, invocând deja alte pretenții, chiar dacă ultimul era obligat, potrivit contractului, să achite mobila livrată și instalată, or, remedierea viciilor reprezintă o procedură separată care nu a fost refuzată de către SRL „Arama R” în cazul stabilirii existenței viciilor.

A menționat că până în prezent, SRL „Technopower” a admis o restanță la plata remunerației pe un termen ce depășește cu mult 180 de zile, astfel încât, în conformitate cu prevederile pct. III.7 din contracte, urmează să achite penalități contractuale în mărime de 0,2% pe zi din suma contractelor. Așadar, în baza contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018, pentru 180 de zile, SRL „Technopower” a acumulat o penalitate în mărime de 7020 de euro, iar în baza contractului nr. 714 din 25 aprilie 2018, pentru 180

de zile a acumulat o penalitate în mărime de 4806 euro. Însă, având în vedere că, potrivit prevederilor contractuale, penalitatea nu poate depăși 10% din suma totală a contractelor, SRL „Arama R” consideră întemeiată încasarea penalității ce rezultă din contractul nr. 621 din 06 aprilie 2018 în mărime de 1950 de euro și a penalității ce rezultă din contractul nr.714 din 25 aprilie 2018 în mărime de 1335 de euro.

A solicitat încasarea din contul SRL „Technopower” a datoriei contractuale în mărime de 5950 de euro, a penalității contractuale în sumă de 1950 de euro în baza contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și a penalității în sumă de 1335 de euro în baza contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, în lei moldovenești conform cursului oficial la ziua executării și a cheltuielilor de judecată, pe care le va suporta în acest proces.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SRL „Technopower” și a fost declarat rezolvit contractul de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 încheiat între SRL „Technopower” și SRL „Arama R”, fiind repuse părțile în poziția anterioară încheierii contractului. S-a încasat de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” suma de 13650 de euro, cu titlu de restituire a avansului de 70% din prețul contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și suma de 1950 de euro, cu titlu de restituire a celei de a doua tranșă de 10% din prețul contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018. A fost declarat rezolvit contractul de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 încheiat între SRL „Technopower” și SRL „Arama R” și au fost repuse părțile în poziția anterioară încheierii contractului, cu încasarea de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” a sumei de 9345 de euro, cu titlu de restituire a avansului de 70% din prețul contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și sumei de 1335 de euro, cu titlu de restituire celei de a doua tranșă de 10% și o parte din tranșa a treia din prețul contractului de antrepriză nr.714 din 25 aprilie 2018. Totodată, s-a încasat de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” taxa de stat în sumă de 11751,66 de lei, cheltuielile pentru efectuarea expertizei în sumă de 4320 de lei și cheltuielile suportate în legătură cu achitarea taxei de stat la etapa de mediere a litigiului în sumă de 980 de lei. În rest, acțiunea inițială a fost respinsă. Acțiunea reconvențională depusă de SRL „Arama R” a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost obligată SRL „Technopower” să restituie SRL „Arama R” toate bunurile primite în baza contractelor de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr.714 din 25 aprilie 2018 ca urmare a rezolvirii contractelor, cu repunerea părților în poziția inițială.

La 18 decembrie 2020 SRL „Arama R” a declarat apel nemotivat, iar la 24 februarie 2021 a declarat apel motivat împotriva hotărârii și hotărârii suplimentare ale primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârilor primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar, acțiunea reconvențională să fie admisă.

La 18 februarie 2021 SRL „Technopower”, reprezentată de avocatul Roman

Crivenco, a declarat apel asupra hotărârii suplimentare a primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului și casarea hotărârii suplimentare a primei instanțe.

Prin încheierea din 21 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea depusă de SRL „Technopower”, reprezentată de către avocatul Roman Crivenco cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost repusă SRL „Technopower” în termenul de apel declarat împotriva hotărârii suplimentare a primei instanțe.

Prin decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Technopower”, a fost admis apelul declarat de SRL „Arama R”, au fost casate hotărârea și hotărârea suplimentară ale primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către SRL „Technopower” a fost respinsă. Acțiunea reconvențională depusă de către SRL „Arama R” a fost admisă și au fost încasate din contul SRL „Technopower” în beneficiul SRL „Arama R” suma de 1950 de euro, cu titlu de datorie ce rezultă din contractul de antrepriză nr. 612 din 06 aprilie 2018, conform cursului oficial al BNM la data achitării, suma de 4000 de euro, cu titlu de datorie ce rezultă din contractul de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, conform cursului oficial al BNM la data achitării, suma de 1950 de euro, cu titlu de penalitate contractuală ce rezultă din contractul de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018, conform cursului oficial al BNM la data achitării, suma de 1335 de euro, cu titlu de penalitate contractuală ce rezultă din contractul de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, conform cursului oficial al BNM la data achitării și taxele de stat achitate în primă instanță și în instanța de apel în sumă totală de 17369,50 de lei.

La data de 07 decembrie 2021 SRL „Technopower” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii suplimentare a primei instanțe și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel a apreciat arbitrar probele, fapt ce a dus la încălcarea dreptului recurentului la un proces echitabil.

A menționat că instanța de apel, la adoptarea deciziei, s-a bazat doar pe fotografiile, care au fost anexate în instanța de apel ca urmare a demersului înaintat în cadrul ședinței din 30 iunie 2021 de reprezentantul SRL „Arama R”. Referitor la respectivul demers, a depus explicații în scris și a solicitat respingerea acestuia ca neîntemeiat, însă, instanța de apel totuși l-a admis și a anexat actele menționate.

A afirmat că, cauza a fost examinată în prima instanță cu participarea reprezentantului SRL „Arama R” și în cadrul examinării cauzei în prima instanță o asemenea cerere de anexare a înscrisurilor nu a fost înaintată de către acesta. Astfel, ținând cont de prevederile art. 119¹ alin. (1) și (2) lit. b) și c) și art. 372 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în speță nu a existat nicio condiție și nicio justificare pentru prezentarea probelor în apel, motiv din care acestea, prin încheiere protocolară, urmau a fi restituite, însă instanța de apel le-a admis prin ce a favorizat nejustificat și în mod ilegal partea adversă în defavoarea SRL „Technopower”.

Recurenta a comunicat că, este de neînțeles cum aceste fotografii pot demonstra transmiterea mobilei într-o garnitură și în mărimi concrete. Mai mult, nu a fost clar și demonstrat unde aceste fotografii au fost făcute și în ce circumstanțe, fapt care, de asemenea, ridică dubii privitor la relevanța unor asemenea probe, precum și la admisibilitatea acestora în speță.

A relatat că, printre actele, care s-au solicitat de a fi anexate, au fost și declarații privind TVA depuse de SRL „Arama R” cu referire la faptul că, sumele încasate au fost impozitate, circumstanțe care, de asemenea, sunt irelevante în contextul obiectului acțiunii și, prin urmare, nu a fost necesar de acumulat înscrisuri la dosar fără relevanță.

SRL „Technopower” a declarat că instanța de apel, anexând la dosar, contrar procedurii prevăzute de lege, fotografiile prezentate de către intimată, le-a dat o apreciere arbitrară și a luat o decizie opusă celei luate de către prima instanță în baza probelor din dosar.

Recurenta consideră că instanța de apel a dat o apreciere arbitrară și altor probe din dosar, cum fi facturile fiscale și actele de predare-primire întocmite unilateral de către SRL „Arama R” și neconfirmate/nesemnate de SRL „Technopower”, cărora le-a oferit o valoare probantă ca și cum ar fi confirmate/semnate și de către client.

A menționat că nu a recepționat mobila respectivă și prin urmare, actele de predare-primire și facturile fiscale nu reflectă realitatea. Acest fapt a fost relatat și de instanța de judecată, care a examinat cererea de confirmare a tranzacției, unde a reținut faptul că SRL „Arama R” nu a prezentat careva acte confirmative ale executării obligațiilor sale de transmitere a mobilei către SRL „Technopower”. În schimb, în acțiunea reconvențională se pretinde că așa acte există. Această afirmație din partea SRL „Arama R” nu este veridică, ceea ce se confirmă prin faptul că imediat după pronunțarea încheierii privind respingerea cererii de confirmare a tranzacției, SRL „Arama R” a expediat în adresa recurtei un act de predare-primire, care ar face dovada transmiterii mobilei și factura fiscală.

Recurenta a susținut că acest act de predare-primire a fost datat cu 28 martie 2019, dată la care SRL „Arama R” nu i-a transmis nimic, motiv din care actele au fost restituite intimății în modul în care au fost primite.

A afirmat că într-un caz, transmiterea actului de predare-primire a mobilierului semnifică livrarea mobilei, iar în alt caz, aceeași situație nu confirmă livrarea mobilei. Prin urmare, în dependență de interesul său, intimata tratează aceeași situație în mod diferit. Acest fapt demonstrează că, SRL „Arama R” la acel moment nu a livrat mobila integral și nu deține probe în sensul combaterii argumentelor invocate în cererea de chemare în judecată, pe când instanța de apel califică emiterea actelor ca fiind o dovadă a executării obligației de transmitere a mobilei, ceea ce este de neînțeles. Anume din cauza faptului că SRL „Arama R” nu a demonstrat executarea propriei obligații conform contractelor de antrepriză a și fost respinsă cererea de confirmare a tranzacției și cererea reconvențională de către prima instanță și nu din alte motive după cum afirmă SRL „Arama R”.

SRL „Technopower” a notat că intimata nu și-a executat în termenul indicat în

contract obligațiile asumate, nu a dorit să remedieze viciile stabilite de contract, refuză să își execute obligația de a livra și instala marfa, ceea ce se confirmă și prin explicațiile din cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat la adresa electronică a reprezentantului recurentului copia deciziei contestate la 06 decembrie 2021 (f. d. 155, vol. III).

Astfel, recursul declarat la 07 decembrie 2021 este în termen.

Copia recursului a fost expediată în adresa intimă SRL „Arama R”, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 175, 181, volumul III).

Prin referința depusă la 28 februarie 2022, SRL „Arama R” a solicitat declararea inadmisibilă a recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 13 aprilie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Conform art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 17 decembrie 2020 și a hotărârii suplimentare din 21 decembrie 2020 ale primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 06 aprilie 2018, SRL „Arama R” - în calitate de antreprenor și SRL „Technopower” - în calitate de client, au încheiat contractul de antrepriză nr. 621 (f.d. 15-34, volumul I), iar, la data de 25 aprilie 2018 au încheiat contractul de antrepriză nr.714 (f.d. 46-63, volumul I).

Potrivit pct. II din contractele de antrepriză, obiectul contractelor este obligația antreprenorului să confecționeze cu materialele proprii și să predea clientului, marfa indicată în specificația lucrărilor spre confecționare (anexa nr. 1). Fiecare poziție din contract (anexa nr.1) constituie comandă de produs separată (independentă de celelalte poziții din aceeași anexă).

Potrivit pct. II.3 din contracte, antreprenorul eliberează schița de proiect-desen (anexa nr.2), contra semnătură. Anexa 2 servește ca temei de verificare a îndeplinirii obligațiilor contractuale de către părți, în cazul divergențelor apărute la momentul executării și montării produselor.

Antreprenorul va executa și conduce execuția lucrărilor contractate până la

recepția și predarea lor clientului la sediul antreprenorului, în conformitate cu prevederile pct. II. 3 din contracte.

Potrivit pct. III.1 din contractul nr. 621 din 06 aprilie 2018, remunerația este convenită de părți în sumă de 19 500 de euro, plătită în trei tranșe. Prima dintre ele numită avans în sumă de (70%) 13650 euro va fi achitată la data încheierii prezentului contract, a doua în sumă de (10%) 1950 euro va fi achitată după înștiințarea de către antreprenor despre finisarea fabricării produselor, a treia în sumă de (20%) 3900 euro va fi achitată după instalarea mobilei în decurs de trei zile lucrătoare.

Potrivit pct. III.1 din contractul nr. 714 din 25 aprilie 2018, remunerația este convenită de părți în sumă de 13350 euro, plătită în trei tranșe. Prima dintre ele numită avans în sumă de (70%) 9345 euro va fi achitată la data încheierii prezentului contract, a doua în sumă de (10%) 1335 euro va fi achitată după înștiințarea de către antreprenor despre finisarea fabricării produselor, a treia în sumă de (20%) 2670 euro va fi achitată după instalarea mobilei în decurs de trei zile lucrătoare.

În conformitate cu pct. III. 2 din contracte, lucrările indicate în specificația lucrărilor spre confecționare, se achită separat, indiferent de instalarea mobilei indicată în alte puncte.

Conform pct. III. 6 din contracte, antreprenorul se obligă ca pentru fiecare zi de întârziere în executarea lucrării, întârziere datorată culpei sale, să plătească o sumă de 0,2% pe zi din suma avansului dar nu mai mult de 10% din suma avansului. Întârzierea se va calcula din momentul îndeplinirii de către client a obligațiilor stipulate în pct. III.1.

Potrivit pct. III.7 din contractele de antrepriză, clientul se obligă să plătească o sumă de 0,1% din costul total al lucrărilor pentru fiecare zi de întârziere a achitării sumei rămase neachitate, dar nu mai mult de 10% din suma totală a comenzii.

Punctul III.8 din contracte prevede că, beneficiarul (clientul) se obligă să plătească o sumă de 0,1% din costul total al produselor pentru fiecare zi de nepreluare a mărfii la timpul stabilit în prezentul contract stipulat în pct.IV.1, începând cu a douăzeci și cincea zi după timpul stabilit în pct.IV.1.

Conform capitolului IV din contracte, durata execuției lucrărilor este de 45 de zile lucrătoare, din momentul achitării avansului pentru lucrările ce nu necesită măsurări de control, iar pentru lucrările ce necesită luarea mărimilor de control, zilele se socot din momentul când s-au luat măsurile sau ziua când s-a comunicat posibilitatea luării acestora. Durata execuției lucrărilor va fi mărită cu numărul de zile până la predarea de către client a informației referitor la obiectele și tehnica ce va fi montată în mobilier și pregătirii încăperii pentru dimensiunile de control. Termenul montării/instalării produselor și predării integrale a lor este un termen rezonabil pentru fiecare punct din specificația lucrărilor spre confecționare decurge după expirarea pct. IV.1. În dependență de complexitatea lucrărilor, termenul poate fi mărit cu informarea clientului.

Printre obligațiile antreprenorului stipulate în pct. V.I din contracte, antreprenorul se obligă să predea produsele/lucrările în termenul prevăzut în capitolul

IV, după îndeplinirea totală a obligațiilor de plată din partea clientului conform pct. III.I al contractelor, respectând prevederile schiței proiectului (anexa nr.2), parte integrantă a prezentelor contracte.

Alineatul trei din pct.V.1 din contracte prevede că antreprenorul garantează calitatea lucrărilor de confecționare timp de 36 de luni calendaristice, din momentul execuției, stipulate în pct. V.1, obligându-se ca în cadrul termenului de garanție să remedieze eventualele defecte de calitate, cu excepția celor care se datorează culpei clientului.

Printre obligațiile beneficiarului (clientului) pct. V.2 lit. a) enumeră că clientul se obligă să plătească prețul produselor/lucrărilor în condițiile și modalitatea prevăzute la pct.III.

Conform pct.VI.2 din contracte, antreprenorul se obligă pentru c) amplasarea sau instalarea produselor în locul indicat de client; d) adaptarea mobilei; c) atârnarea dulapurilor.

Potrivit pct.VII.1 din contracte, riscul neexecutării contractului va fi suportat de către antreprenor până la data recepției mărfii de către client.

Dreptul de proprietate asupra produselor confecționate în baza contractelor de antrepriză trece către beneficiar în momentul achitării totale prevăzute de pct. III.1. Până la achitarea totală, dreptul de proprietate asupra produselor aparține antreprenorului indiferent de locul aflării produselor.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SRL „Technopower” a solicitat declararea rezoluțiunii contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și a contractului nr. 714 din 25 aprilie 2018, cu repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului, încasarea de la pârât a mijloacelor financiare achitate de către SRL „Technopower” în baza contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și anume, avansul în valoare de 70% din suma contractului în mărime de 13650 de euro, echivalentul a 274941 de lei și a tranșei a doua din contract în valoare de 10% din suma contractului în mărime de 1950 de euro, echivalentul a 38128 de lei, a mijloacelor financiare achitate în baza contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și anume, avansul în valoare de 70% din suma contractului în mărime de 9345 de euro, echivalentul a 188411,85 de lei și a sumei de 1335 de euro, echivalentul a 36866 de lei, calificată ca tranșa a doua de 10% și o parte din tranșa a treia de 20%, încasarea de la pârâtă a penalităților de întârziere în sumă de 1365 de euro, echivalentul a 26791,26 de lei în baza contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și a penalităților în sumă de 973,50 de euro, echivalentul a 17144,45 de lei în baza contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și încasarea de la pârâtă a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 4320 de lei, a taxei achitate la etapa de mediere a litigiului în sumă de 980 de lei, a taxei de stat achitate la depunerea cererii de chemare în judecată și a cheltuielilor de asistență juridică.

SRL „Arama R” a înaintat acțiune reconvențională împotriva SRL „Technopower”, solicitând încasarea din contul ultimei a datoriei contractuale în mărime de 5950 de euro, a penalității contractuale în sumă de 1950 de euro în baza

contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și a penalității în sumă de 1335 de euro în baza contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, în lei moldovenești conform cursului oficial la ziua executării și a cheltuielilor de judecată, pe care le va suporta în acest proces.

Prim instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea inițială și a declarat rezolvit contractul de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018, cu repunerea părților în poziția anterioară încheierii contractului și încasarea de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” a sumei de 13650 de euro, cu titlu de restituire a avansului de 70% din prețul contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și a sumei de 1950 de euro, cu titlu de restituire a celei de a doua tranșă de 10% din prețul contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018. La fel, a declarat rezolvit contractul de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și a repus părțile în poziția anterioară încheierii contractului, cu încasarea de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” a sumei de 9345 de euro, cu titlu de restituire a avansului de 70% din prețul contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și sumei de 1335 de euro, cu titlu de restituire celei de a doua tranșă de 10% și o parte din tranșa a treia din prețul contractului de antrepriză nr.714 din 25 aprilie 2018. SRL „Technopower” a fost obligată să restituie SRL „Arama R” toate bunurile primite în baza contractelor de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr.714 din 25 aprilie 2018 ca urmare a rezolvirii contractelor, cu repunerea părților în poziția inițială. Totodată, s-a dispus încasarea de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” a taxei de stat în sumă de 11751,66 de lei, cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 4320 de lei și cheltuielilor suportate în legătură cu achitarea taxei de stat la etapa de mediere a litigiului în sumă de 980 de lei. În rest, acțiunea inițială a fost respinsă, fiind respinsă ca neîntemeiată și acțiunea reconvențională depusă de SRL „Arama R”.

Instanța de apel a respins apelul declarat de SRL „Technopower” și a admis apelul declarat de SRL „Arama R”, a casat hotărârea din 17 decembrie 2020 și hotărârea suplimentară din 21 decembrie 2020 ale primei instanțe și a emis o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de SRL „Technopower” a fost respinsă, iar, acțiunea reconvențională depusă de SRL „Arama R” a fost admisă și au fost încasate din contul SRL „Technopower” în beneficiul SRL „Arama R” suma de 1950 de euro, cu titlu de datorie ce rezultă din contractul de antrepriză nr. 612 din 06 aprilie 2018, suma de 4000 de euro, cu titlu de datorie ce rezultă din contractul de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, suma de 1950 de euro, cu titlu de penalitate contractuală ce rezultă din contractul de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018, suma de 1335 de euro, cu titlu de penalitate contractuală ce rezultă din contractul de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, conform cursului oficial al BNM la data achitării și taxele de stat achitate în primă instanță și în instanța de apel în sumă totală de 17369,50 de lei.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 514 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Materialele cauzei atestă că la data de 06 aprilie 2018 SRL „Technopower” a transferat la contul SRL „Arama R” suma de 274 941 de lei cu destinația plății „avans pentru mobilă C/C 46 din 05 aprilie 2018, inclusiv TVA 45823,50 lei (f.d. 35, volumul I).

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, părțile au confirmat că plata este prima tranșă, numită avans, în vederea executării primului contract de antrepriză din 06 aprilie 2018.

Respectiv, termenul de 45 de zile de confecționare a mobilei conform contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 a început să curgă la la 07 aprilie 2018 și a expirat la 08 iunie 2018.

Potrivit ordinului de plată nr. 49 din 24 aprilie 2018, SRL „Technopower” a transferat în contul SRL „Arama R” suma de 188411,85 lei cu destinația plății „plata pentru mobilă c/c 1 din 25 aprilie 2018, inclusiv TVA 31401,98 lei” (f.d. 64, volumul I).

Astfel, termenul de 45 de zile de confecționare a mobilei conform contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018, a început să curgă la 25 aprilie 2018 și a expirat la 26 iunie 2018.

Prin ordinul de plată nr. 109 din 13 august 2018, SRL „Technopower” a transferat în contul SRL „Arama R” suma de 36866 lei cu destinația plății „plata avans 10 prc conform cotractului nr. 621 din 26 aprilie 2018, inclusiv TVA 6144,33 lei” (f.d. 65 volumul I).

Prin scrisoarea din 21 august 2018, primită în aceeași zi de către SRL „Arama R”, SRL „Technopower” a informat că în ordinul de plată nr. 109 din 13 august 2018 a fost comisă o greșeală cu privire la destinația plății și a solicitat să fie considerată plata în următoarea redacție „plata 10% = 25239 lei conform contractului nr. 714 din 25 aprilie 2018 (1335 euro), în avans 11627 lei conform contractului nr. 714 din 25 aprilie 2018 (615 euro)” (f.d. 66, volumul I).

La 24 august 2018, SRL „Technopower” a expediat în adresa antreprenorului SRL „Arama R” o scrisoare, prin care a solicitat ultimei să îi comunice data concretă când vor fi finisate lucrările conform contractelor de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr. 714 din 25 aprilie 2018. Această scrisoare a fost primită de SRL „Arama R” la data de 28 august 2018, conform semnăturii (f.d. 67, volumul I).

Tot la 24 august 2018, SRL „Arama R” a transmis clientului SRL „Technopower” scrisoarea nr. 04, prin care a indicat că transmite repetat actul de predare-primire emis pe contractul nr. 621 și factura fiscală nr. AAF 3488208 în original, menționând că toată corespondența a fost expediată la adresa care este indicată în contract și ulterior redirecționată pe adresa nou-indicată de către SRL „Technopower”. Conform semnăturii de pe avizul de recepție, recurenta a primit scrisoarea la 28 august 2018 (f.d. 194, volumul I).

Prin actul de primire-predare a mobilei din 05 septembrie 2018 la contractul nr. 621 din 06 aprilie 2018, părțile au indicat că transmiterea articolelor de mobilier se efectuează conform anexelor 1-7 care sunt parte la prezentul act. Din conținutul anexelor la actul de primire-predare menționat rezultă că la diferite articole de mobilier părțile au indicat neajunsuri (f.d. 77-87, volumul I).

La 14 septembrie 2018 SRL „Technopower” a înaintat în adresa antreprenorului cereri prelabile cu referire la neexecutarea obligațiilor conform contractelor de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr. 714 din 25 aprilie 2018. Astfel, a solicitat remedierea viciilor indentificate conform contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018 în termen de până la data de 30 septembrie 2018, precum și întreprinderea măsurilor necesare pentru livrarea mobilei conform termenului prevăzut în contractul nr. 714 din 25 aprilie 2018 (f.d. 86-87, 92-93, volumul I).

La 17 septembrie 2018 SRL „Arama R” a recepționat cererile prelabile, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d. 88, 94 volumul I).

Prin scrisoarea nr. 1-4-10/18 din 04 octombrie 2018, SRL „Technopower” a informat SRL „Arama R” că la 09 octombrie 2018, ora 9:00, mun. Chișinău, str. Trandafirilor 2/2, ap. 25 se va efectua expertiza mobilierului în conformitate cu contractul nr. 621 din 06 aprilie 2018 (f.d. 205, volumul I).

SRL „Arama R” a recepționat la 05 octombrie 2018 invitația privind participarea la expertiza mobilei executate conform contractului nr. 621 și a comunicat că nu se împotrivește la remedierea cărorva vicii ale lucrărilor executate în situația existenței lor și dacă au apărut din vina antreprenorului, însă, până la moment, pretenții scrise privind calitatea lucrărilor, SRL „Technopower” nu a înaintat în adresa antreprenorului (f.d. 206, volumul I).

La 11 octombrie 2018, prin ordinul de plată nr. 141, SRL „Technopower” a transferat pe contul SRL „Arama R” suma de 38128 lei cu destinația plății „plata pentru mobilă conform contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018, p. III.1 – a doua tranșă 10%, 1950 euro, inclusiv TVA 6354,67 lei (f.d. 36, volumul I).

La 22 octombrie 2018, în baza cererii reprezentantului SRL „Technopower” din 05 octombrie 2018, Camera de Comerț și Industrie a întocmit raportul de expertiză nr.

0412832 (f.d. 37, volumul I).

Conform constatărilor experților-evaluatori care au examinat atât articolele de mobilă, cât și actul de primire-predare a mobilei din 05 septembrie 2018 la contractul nr. 621 din 06 aprilie 2018, articolele de mobilier enumerate în tabel nu au fost primite. Prin adresarea nr. 1-4-10/18 din 04 octombrie 2018, SRL „Technopower” a rugat SRL „Arama R” delegarea unui reprezentant pentru participarea la determinarea calității mobilei confecționate conform contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018 la data de 09 octombrie 2018, ora 11.00, dată la care reprezentantul SRL „Arama R” nu s-a prezentat. Pentru examinare, experților le-au fost prezentate articolele de mobilă instalate în două camere locative (dormitoare – încăperi uscate) ale apartamentului nr. 25 de pe str. Trandafirilor, 2/2, mun. Chișinău. Articolele de mobilă au multiple defecte de producere descrise detaliat în partea de constatare a raportului de expertiză.

Prin scrisoarea nr. 612 din 26 octombrie 2018, SRL „Arama R” a comunicat recurenteii că, referitor la presupusa întârziere în executarea lucrărilor conform contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018, a fabricat și a instalat mobila la adresa indicată în contract, respectând termenele contractuale. SRL „Technopower” și-a onorat parțial obligațiile contractuale de achitare conform pct. III.1 din contract, ultima achitare parțială fiind la 13 august 2018 (dată la care mobila deja a fost instalată la client), având la momentul datoriei pe remunerație în sumă de 3954 euro (f.d. 89, volumul I).

Tot la 26 octombrie 2018, SRL „Technopower” a solicitat antreprenorului repetat remedierea viciilor (f.d. 90, volumul I).

În aceeași zi, antreprenorul SRL „Arama R” a expediat clientului la adresa din str. M. Cebotari, 13/13, a doua scrisoare cu nr. 714, prin care a declarat că, în legătură cu recepționarea cererii prealabile, antreprenorul își rezervă dreptul de a modifica condițiile contractuale, livrând și instalând restul mobilei după achitarea integrală a remunerației pe contractul br. 714 din 25 aprilie 2018 (f.d. 95, volumul I).

La 29 octombrie 2018, SRL „Technopower” a înregistrat la mediatorul Maxim Angela cerere de mediere în baza contractelor de antrepriză (f.d. 68, volumul I).

Astfel, la 27 noiembrie 2018 părțile au încheiat o tranzacție în baza contractului de mediere (f.d. 73, volumul I).

Conform tranzacției, părțile au ajuns la un acord parțial asupra cerințelor înaintate, asumându-și următoarele angajamente:

4.1.1. SRL „Technopower” acceptă remedierea de către SRL „Arama R” a tuturor neconcordanțelor mobilierului livrat conform contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 până la data de 04 decembrie 2018 (inclusiv), stabilite în raportul de expertiză și actul din 19 noiembrie 2018 și se obligă să achite ultima tranșă din prețul contractului, după remediere, timp de până la 3 zile, din momentul instalării unităților, în baza actului de predare-primire și a facturii;

4.1.2. SRL „Technopower” acceptă și se obligă să primească mobilierul confecționat conform contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și se obligă să achite prețul unităților instalate timp de până la 3 zile din momentul instalării fiecărei unități în baza actului de predare-primire și a facturii;

4.1.3. În cazul întârzierii achitărilor prevăzute în pct. 4.1.1 și 4.1.2, SRL „Arama R” este în drept să rețină instalarea următoarelor unități în același număr de zile proporțional întârzierii achitării plăților de către SRL „Technopower”.

Conform pct. 4.2 din tranzacție, SRL „Arama R” își asumă următoarele angajamente:

4.2.1 Va remedia neconcordanțele mobilierului livrat în baza contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018, până la data de 04 decembrie 2018 (inclusiv);

4.2.2. Se obligă să transmită și să instaleze mobilierul confecționat conform contractului de întrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018;

4.2.3 Se obligă să coordoneze cu SRL „Technopower” ordinea aducerii și instalării mobilierului în locul indicat în contractele de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr. 714 din 25 aprilie 2018.

La data de 04 decembrie 2018, SRL „Arama R” a întocmit unilateral actul de lichidare a neajunsurilor, în care s-a menționat că neajunsurile sunt remediate (f.d. 199, volumul I).

Prin scrisoarea din 06 decembrie 2018, SRL „Technopower” a înaintat pretenția nr. 06-12/18 prin care solicită antreprenorului SRL „Arama R” remedierea tuturor neconcordanțelor mobilierului livrat conform contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 (f.d. 76, volumul I).

Ulterior, la data de 14 decembrie 2018, SRL „Technopower” a înaintat antreprenorului o declarație de rezoluțiune a contractelor de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr. 714 din 25 aprilie 2018.

La 20 decembrie 2018, SRL „Arama R” a informat SRL „Technopower” că lipsesc temeiuri legale de rezoluțiune a contractelor, deoarece a îndeplinit integral obligațiile de livrare a mobilei conform contractelor nr. 621 și nr. 714 și de remediere prevăzute de tranzacție în cadrul medierii (f.d. 225, volumul I).

În continuare, la 22 februarie 2019, antreprenorul repetat a informat SRL „Technopower” că la 04 decembrie 2018 a lichidat toate neconcordanțele conform contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018, expediind prin poștă actul de lichidare a neconcordanțelor, semnat unilateral de către antreprenor.

Din analiza cronologică a circumstanțelor descrise mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că prima instanță corect a constatat că antreprenorul SRL „Arama R” nu și-a executat obligațiile asumate prin contractele de antrepriză, să confecționeze cu materialele proprii și să predea clientului, marfa indicată în specificația lucrărilor spre confecționare, conform anexei nr.1 din contracte.

Instanța de fond întemeiat nu a reținut afirmația intimatei SRL „Arama R” precum că s-a obligat să predea lucrările după îndeplinirea totală a obligațiilor de plată din partea clientului.

Or, printre obligațiile antreprenorului stipulate în pct. V.I din contracte, acesta se obligă să predea produsele/lucrările în termenul prevăzut în cap. IV, după îndeplinirea totală a obligațiilor de plată din partea clientului conform pct. III.I, respectând

prevederile schiței proiectului (anexa nr. 2), parte integrantă a contractelor.

Respectiv, a treia rată în sumă de 3900 euro (20%) va fi achitată după instalarea mobilei în decurs de trei zile lucrătoare conform pct. III.1 din contractul nr. 621 din 06 aprilie 2018.

Iar, conform pct. III.1 din contractul nr. 714 din 25 aprilie 2018, a treia rată în sumă de 2670 euro (20%) va fi achitată după instalarea mobilei în decurs de trei zile lucrătoare.

Din conținutul acestor clauze contractuale, rezultă că antreprenorul nu poate pretinde îndeplinirea totală a obligațiilor de plată din partea clientului conform pct. III.I din contract, în lipsa dovezii predării produselor/lucrările în termenul prevăzut în capitolul IV.

Conform contractelor, drept dovadă de executare a lucrărilor este schița proiectului (Anexa nr. 2), care este parte integrantă a contractelor, în conformitate cu prevederile pct. V.I.

La fel, prevederile pct. II.3 din ambele contracte stipulează că antreprenorul eliberează schița proiect-desen (anexa nr.2), contra semnătură. Anexa nr. 2 servește ca temei de verificare a îndeplinirii obligațiilor contractuale de către părți, în cazul divergențelor apărute la momentul executării și montării produselor.

Mai mult ca atât, în conformitate cu pct. III.2 din contractele de antrepriză, lucrările indicate în specificația lucrărilor spre confecționare, se achită separat, indiferent de instalarea mobilei indicată în alte puncte.

Totodată, Anexa 2 servește ca temei de verificare a îndeplinirii obligațiilor contractuale de către părți, în cazul divergențelor apărute la momentul executării și montării produselor, în conformitate cu pct. II.3 din contract.

Prin urmare, având în vedere faptul că SRL „Arama R” nu a prezentat anexa nr.2 semnată de client conform contractului nr. 714 din 25 aprilie 2018 și dovada remedierii viciilor conform tranzacției de mediere în vederea executării lucrărilor incluse în anexa nr. 2 în baza contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018, prima instanță just a concluzionat că acțiunea reconvențională înaintată de SRL „AramaR” cu privire la încasarea penalităților de întârziere la plata lucrărilor, este neîntemeiată.

Conform art. 733 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților.

Conform art. 735 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți. Pentru determinarea neexecutării esențiale, în special se iau în considerare următoarele circumstanțe: a) neexecutarea privează substanțial creditorul de ceea ce acesta se aștepta de la executarea contractului, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că nu a prevăzut și nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat; b) executarea întocmai a obligațiilor ține de esența contractului; c) neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă; d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului.

Potrivit art. 737 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), rezoluțiunea contractului operează prin declarație scrisă față de cealaltă parte. Dacă prestația este oferită cu întârziere sau nu corespunde în alt fel prevederilor contractului, creditorul pierde dreptul de rezoluțiune dacă nu notifică cealaltă parte într-un termen rezonabil de la data la care a aflat sau trebuia să afle despre oferta sau executarea necorespunzătoare.

Art. 738 alin. (1)-(4) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019) stipulează că, în cazul exercitării dreptului de rezoluțiune, contractul încetează și părțile sînt eliberate de obligația de a presta, trebuind să restituie prestațiile executate și veniturile realizate. Debitorul dă compensație în bani în locul restituirii în natură a prestației dacă: a) în funcție de caracterul prestației, restituirea în natură este imposibilă; b) obiectul primit este consumat, înstrăinat, grevat, prelucrat sau transformat; c) obiectul primit este deteriorat sau a pierit; uzura bunului rezultată din folosința lui conformă destinației nu se ia în considerare. Dacă în contract este stipulată o contraprestație, aceasta ia locul compensării în bani. Obligația compensării în bani nu apare: a) atunci cînd viciul care dă drept la rezoluțiune iese la iveală doar în timpul prelucrării sau transformării obiectului; b) în măsura în care creditorul răspunde de deteriorarea sau pieirea bunului; c) atunci cînd deteriorarea sau pieirea s-ar fi produs chiar și în cazul în care bunul s-ar fi aflat la creditor; d) dacă, în cazul unui drept de rezoluțiune conferit de lege, deteriorarea sau pieirea s-a produs la cel îndreptățit să ceară rezoluțiunea, deși acesta a dovedit diligența unui bun proprietar, îmbogățirea realizată urmînd să fie restituită.

La caz, SRL „Arama R” nu a executat obligația esențială prevăzută de contractele de antrepriză, motiv din care SRL „Technopower” a notificat antreprenorul într-un termen rezonabil de la data la care a aflat sau trebuia să afle despre executarea necorespunzătoare, iar contractul nu a fost rezolvit, fapt ce impune declararea rezolvirii contractelor de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr. 714 din 25 aprilie 2018, cu repunerea părților în poziția anterioară încheierii contractelor.

Se reține că, prin încheierea din 18 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost refuzată confirmarea tranzacției de mediere încheiată la 27 noiembrie 2018 de către mediatorul Maxim Angela în baza contractului de mediere încheiat între SRL „Arama R” și SRL „Technopower” și eliberarea titlului de executare silită de încasare a sumei de 5950 euro de la SRL „Technopower” în beneficiul SRL „Arama R”. Instanța de judecată a constatat că, deoarece la cererea de confirmare a tranzacției nu au fost anexate actele de predare-primire și facturile pentru contractele de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr. 714 din 25 aprilie 2018, SRL „Arama R” nu a executat obligațiile sale, motiv din care cererea ultimei de confirmare a tranzacției urmează a fi respinsă, deoarece încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale SRL „Technopower” care este în drept să pretindă executarea corespunzătoare a obligației antreprenorului (f.d. 160-163, volumul I).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră legală și întemeiată concluzia primei instanțe privind încasarea de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” a sumei de 13650

de euro, cu titlu de restituire a avansului de 70% din prețul contractului de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și a sumei de 1950 de euro, cu titlu de restituire a celei de a doua tranșe de 10% din prețul contractului nr. 621 din 06 aprilie 2018, precum și încasarea de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” a sumei de 9345 de euro, cu titlu de restituire a avansului de 70% din prețul contractului de antrepriză nr. 714 din 25 aprilie 2018 și a sumei de 1335 de euro, cu titlu de restituire celei de a doua tranșe de 10% și o parte din tranșa a treia din prețul contractului de antrepriză nr.714 din 25 aprilie 2018.

De asemenea, prima instanță întemeiat a obligat SRL „Technopower” să restituie SRL „Arama R” toate bunurile primite în baza contractelor de antrepriză nr. 621 din 06 aprilie 2018 și nr.714 din 25 aprilie 2018 ca urmare a rezolvirii contractelor, cu repunerea părților în poziția inițială.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, corect s-a dispus încasarea de la SRL „Arama R” în beneficiul SRL „Technopower” a taxei de stat în sumă de 11751,66 de lei, cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 4320 de lei și cheltuielilor suportate în legătură cu achitarea taxei de stat la etapa de mediere a litigiului în sumă de 980 de lei.

Distict de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că instanța de apel a acceptat anexarea la materialele dosarului a fotografiilor prezentate la examinarea cauzei în ordine de apel de către SRL „Arama R”, cu încălcarea prevederilor art. 372 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă acestea respectă prevederile art. 119¹ alin.(2), dacă acestea nu au fost reclamate de către prima instanță la cererea participanților la proces sau dacă au fost restituite în mod nejustificat de către prima instanță.

În conformitate cu art. 119¹ alin. (1) și (2) lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, toate probele se prezintă, sub sancțiunea decăderii, în termenul stabilit de instanța de judecată, în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, dacă legea nu prevede altfel. În cazul prezentării probelor contrar condițiilor prevăzute de lege, judecătorul dispune restituirea acestora printr-o încheiere protocolară. Proba care nu a fost prezentată în condițiile alin. (1) nu va mai putea fi administrată pe parcursul procesului decât în cazul în care: b) participantul a fost în imposibilitate de a prezenta proba în termen; c) administrarea probei nu duce la întreruperea ședinței.

La prezentarea fotografiilor în apel, SRL „Arama R” nu a motivat de ce a fost în imposibilitate de a prezenta aceste probe în instanța de fond, la examinarea căreia a participat, însă nu le-a anexat. Prin urmare, instanța de apel, la emiterea deciziei contestate, s-a bazat pe probe care au fost anexate la dosar cu încălcarea prevederilor normelor procedurale.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind emisă cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite

recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea din 17 decembrie 2020 și hotărârea suplimentară din 21 decembrie 2020 ale primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Technopower”.

Se casează integral decizia din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 17 decembrie 2020 și hotărârea suplimentară din 21 decembrie 2020 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Technopower” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Arama R” cu privire la declararea rezoluțiunii contractelor de antrepriză, încasarea sumelor și a penalităților de întârziere și la cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arama R” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Technopower” cu privire la încasarea sumelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic